

Sprawozdanie z działalności bibliotek wydziałowych w systemie biblioteczno-informacyjnym UAM za rok 2012

I. Struktura organizacyjna

Rok 2012 to początki nowej kadencji dla władz uczelni. Przed rozpoczęciem tego etapu pojawiły się problemy dotyczące powoływania kierowników bibliotek wydziałowych na kadencję 2012-2016. Sytuacja finansowa jednostek nie pozwoliła zrealizować wszystkich planów związanych przede wszystkim z polityką gromadzenia zbiorów.

W bieżącym roku sprawozdawczym ważnym wydarzeniem było uroczyste otwarcie **Biblioteki Wydziału Chemii** w dniu 1 października 2012 r. zlokalizowanej w nowych obiektach Wydziału Chemii na Morasku. Prace związane z przeniesieniem księgozbioru przeprowadzono w sierpniu bieżącego roku. Biblioteka została zlokalizowana na jednym poziomie. Zastosowano radiowy system zabezpieczeń zbiorów RFID. Wyposażono jednostkę w urządzenia wspomagające pracę bibliotekarza i jednocześnie ułatwiające wypożyczenia i zwroty książek przez użytkowników. Wprowadzono wolny dostęp do zbiorów tj. książek i czasopism.

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji wskazała poważny problem magazynowania zbiorów, który został rozwiązany przez Rektora UAM. Biblioteka otrzymała salę kolumnową w Collegium Iuridicum do zagospodarowania na magazyn biblioteczny.

Biblioteka Wydziału Teologicznego pracowała w bardzo trudnych warunkach. Po zalaniu magazynów w roku 2011 roku trwają nadal prace mające na celu adoptowanie innych pomieszczeń na magazyny i wyposażenie w regały. Nadal są prowadzone starania o środki finansowe z przeznaczeniem na budowę nowego obiektu bibliotecznego.

Pod koniec analizowanego roku rozpoczęto prace nad budową budynku Wydziału Historycznego na Morasku z lokalizacją dla **Biblioteki Wydziału Historycznego** (z wyłączeniem Biblioteki Instytutu Historii Sztuki).

Powołano **Bibliotekę Instytutu Kultury Europejskiej (Biblioteka Collegium Europaeum)** na podstawie Zarządzenia Rektora UAM Nr 375/2011/12 z dnia 03.07.2012 r. Od 1.10.2012 r. funkcjonuje jako samodzielna jednostka.

System tworzą: 10 bibliotek wydziałowych i 2 dwuwydziałowe: (Biblioteka Wydziału Biologii, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej, Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych, Dwuwydziałowa: Biblioteka Wydziału Neofilologii i Wydziału Anglistyki, Biblioteka Wydziału Teologicznego i Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu) oraz 5 instytutowych i 1 katedralna. Poza tym w skład struktury wchodzi biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych, Biblioteka Ośrodka Kultury Austriackiej, Biblioteka i Czytelnia Brytyjska, Biblioteka Ogrodu Botanicznego oraz Biblioteka Ośrodka Zamiejscowego w Pile. Biblioteka Kolegium Języków Obcych funkcjonowała do 30 września analizowanego roku. Zbiory zostały przekazane do dwóch bibliotek dwuwydziałowych zgodnie z zakresem tematycznym. Biblioteka Ośrodka Alliance Française została włączona do Biblioteki Studium Nauczania Języków Obcych.

W analizowanym roku zgodnie z zarządzeniem Rektora UAM Nr 27/2011/2012 z dnia 19.03.2012 r. na podstawie przedłożonego planu

przeprowadzono skontrum księgozbiorów w zadeklarowanych terminach przez jednostki systemu biblioteczo-informacyjnego. Inwentaryzacja zbiorów została wykonana i zatwierdzona przez Kanclerza UAM w 7 jednostkach na 9 zgłoszonych.

W 2012r. zorganizowano 17 spotkań z kierownikami bibliotek i przedstawicielami do Rady Bibliotecznej w celu omówienia problemów bieżących związanych z: statystyką działań bibliotecznych, retrokonwersją, zasadami udostępniania, serwisem komputerowym, prenumeratą czasopism polskich i zagranicznych, zakupem baz danych (Biblioteka Uniwersytecka), przygotowaniem projektu instrukcji skontrum zbiorów bibliotecznych oraz szkoleniem pracowników nowoprzyjętych i pracowników z zakresu poszczególnych modułów w systemie Horizon.

Zorganizowano wyjazd szkoleniowy dla pracowników do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu w celu zapoznania się ze strukturą jednostki, zadaniami i działalnością na rzecz miasta i regionu.

Zgodnie z przyjętymi założeniami pracownicy zostali skierowani na staże zagraniczne w ramach programu Erasmus. Wskazać należy znaczny spadek przyznawanych miejsc dla pracowników bibliotecznych przez uczelnię.

Stan etatowy bibliotek wydziałowych wynosił na koniec roku 166 etatów bibliotecznych i inżynierjno-technicznych. W dwóch jednostkach zdublowano etaty na czas określony ze względu na dłuższe zwolnienia pracowników (Dwuwydziałowa Biblioteka Nauk Społecznych, Biblioteka Wydziału Neofilologii i Wydziału Anglistyki). W ramach tej liczby etatów pracowały 172 osoby.

Rozkład ilościowy etatów na poszczególnych stanowiskach w grupie zawodowej bibliotekarzy przedstawia się następująco:

	2010	2011	2012
bibliotekarze dyplomowani -	2,00	3,00	3,00
służba biblioteczna -	154,75	155,50	156,00
inżynierjno-techniczni -	6,75	5,00	7,00
	163,50	163,50	166,00

Struktura wykształcenia pracowników przedstawiała się następująco:

Wykształcenie	2008		2009		2010		2011		2012	
Wyższe	149	85,63	153	86,93	152	89,88	152	89,41	156	90,70
Średnie	24	13,79	22	12,50	16	9,52	17	10,00	15	8,72
zasadnicze	1	0,58	1	0,57	1	0,60	1	0,59	1	0,58
Ogółem	174	100,00	176	100,00	168	100,00	170	100,00	172	100,00

Obsada etatowa pozostała na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Nadal coraz większe jest zainteresowanie bibliotek etatami dla informatyków.

Absencja chorobowa wynosiła 2 371 dni tj. o 85 dni więcej w porównaniu z rokiem 2011 (2 286). W przeliczeniu na 1 pracownika przypada 13,78 dni zwolnienia lekarskiego. Statystykę zwolnień zawyżają urlopy zdrowotne i macierzyńskie. W większości jednostek stwierdzono brak zwolnień lekarskich.

Z funduszu nagród otrzymało 45 osób nagrodę III stopnia, 2 osoby - II stopnia i 1 osoba - I stopnia tj. 48 pracowników (2011 r. – 31osób).

Średnia płaca zasadnicza bibliotekarzy obliczona na podstawie danych zamieszczonych w sprawozdaniach kształtuje się na poziomie 1905zł + 20% premii. Nie wprowadzono w życie założeń polityki kadrowo-płacowej. Zgodnie z planem przedstawiono Rektorowi listy pracowników ze stażem 20-30 lat pracy, mając na uwadze wzrost uposażeń podstawowych dla kolejnej grupy.

II. Finanse

Środki finansowe wykorzystane przez biblioteki określono na podstawie poszczególnych rodzajów wydatków. Zasady przyznawania budżetu przez wydziały, instytuty i katedry dla bibliotek są nadal bardzo zróżnicowane. Część jest finansowana ze wspólnych środków finansowych, część ma fundusze wydzielone z poszczególnych kont tj. działalności statutowej i dydaktyki (biblioteki wydziałowe) na podstawie przedkładanych planów finansowych dotyczących kategoryzacji kosztów.

Głównym celem w polityce wydatkowania środków finansowych jest zakup książek i prenumerata czasopism polskich i zagranicznych oraz baz danych zamawianych przez Bibliotekę Uniwersytecką na dany rok kalendarzowy oraz retrokonwersja księgozbiorów. W dalszej kolejności można odnotować dodatkowe rodzaje kosztów związane przede wszystkim z zakupem sprzętu komputerowego, meblowego, kodów kreskowych, pasków magnetycznych, czytników kodów kreskowych, oprawą książek i czasopism, opłatami pocztowymi, itp.

Wydatkowanie środków finansowych w poszczególnych bibliotekach wydziałowych przedstawiało się następująco:

Nazwa biblioteki	Wydatki ogółem		Wartość zainwentaryzowanych zbiorów	
	2011	2012	2011	2012
Biblioteka Wydziału Biologii	93 114,38	110 672,80	44 107,30	42 678,59
Biblioteka Wydziału Chemii	355 733,22	343 417,47	84 841,58	49 358,07
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej i Klasycznej	72 630,99	169 508,00	68 903,45	57 759,00
Biblioteka Wydziału Fizyki	304 352,62	313 805,99	57 734,90	100 348,84
Biblioteka Instytutu Obserwatorium Astronomiczne	29 111,73	0,00	3 131,13	5 448,00
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	16 115,41	12 501,58	11 287,49	7 225,02
Biblioteka Instytutu Historii	90 288,97	100 655,81	43 820,33	38 672,70
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	36 728,69	45 407,05	47 036,96	28 480,08
Biblioteka Instytutu Prahistorii	21 390,12	20 605,84	40 417,85	38 701,45
Biblioteka Katedry Muzykologii	25 360,03	31 956,09	20 867,19	26 149,44
Czytelnia Instytutu Wschodniego	1 712,00	4 655,00	298,00	3 145,00
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	155 098,33	147 122,84	61 822,83	40 900,59

Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa	98 487,37	66 699,94	83 527,00	52 862,39
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	203 334,25	300 138,10	185 176,97	257 041,38
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	119 000,00	131 704,80	79 018,58	64 504,08
Biblioteka Filologiczna Novum	226 946,96	330 560,57	130 756,33	139 037,06
Księgozbiór Katedry Ekokomunikacji	17 787,93	17 447,69	18 877,43	17 787,93
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	418 403,94	495 784,07	210 495,94	244 915,49
Biblioteka Wydziału Teologicznego	0,00	10 459,00	6 967,45	10 459,00
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	7 478,10	12 904,00	5 875,37	7 590,00
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	3 245,87	8 828,79	895,44	5 881,24
Szkoła Języka Francuskiego	20 154,78	13 424,29	8 006,85	11 156,68
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	7 626,79	1 628,42	7 626,79	40,01
Ośrodek Kultury Austriacki	4 000,00	4 000,00	134,00	210,00
Bibl. Kol. Jęz. Obcych	3 723,98	11 049,85	2 806,60	9 670,23
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno – Artystycznego w Kaliszu	40 936,22	36 784,89	34 645,71	25 321,78
Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej	35 695,21	25 171,73	63 097,55	20 886,33
Ośrodek Zamiejscowy UAM w Pile	16 801,17	10 162,43	14 795,89	7 390,27
OGÓŁEM	2 425 259,06	2 777 056,94	1 336 972,91	1 313 620,65

Ogółem wydatki bibliotek systemu wynosiły **2. 777 056,94 zł** (2011 – 2.425 259,06 zł), przy czym do inwentarza wpisano nabytki z różnych źródeł o wartości **1 313 620,65 zł** /2011 r. – 1 336 972,91 zł/. Wydatkowanie środków finansowych przez biblioteki zostało znacznie zwiększone o kwotę **341 797,90 zł** (a w 2011 roku o kwotę 131 874,75zł). Natomiast wartość nabytków odnotowanych w inwentarzu była niższa o **23 352,30 zł**.

Należy podkreślić, że część bibliotek systemu miała możliwości uzyskania funduszy ze środków unijnych z przeznaczeniem wyłącznie na zakup sprzętu komputerowego i urządzeń do systemu RFID w celu uzupełnienia wyposażenia pomieszczeń bibliotecznych (Biblioteka Filologiczna Novum, Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego, Biblioteka Wydziału Chemii).

W roku 2012 prowadziły retrokonwersję tylko nieliczne jednostki i tego typu prace były finansowane ze środków własnych.

Brak dodatkowych środków finansowych przyczynił się do tego, że udział większości jednostek w pracach nad retrokonwersją nie jest ciągły, a tym samym opracowanie całości zbiorów i wprowadzenie do katalogu komputerowego wzrasta w minimalnym stopniu.

W latach **1999-2011** wydatkowano łącznie kwotę **1 936 202,00 zł** prace związane z retrokonwersją zbiorów, co pozwoliło na opracowanie 35% ogólnego księgozbioru wydawnictw zwartych zlokalizowanych w bibliotekach systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni. W podsumowaniu należy podkreślić, że biblioteki nie posiadają funduszy własnych, a jeżeli mają to niewielkie kwoty uzyskane z tytułu kar za przetrzymywanie książek po wyznaczonym terminie i tytułem zakładania kont bibliotecznych i prolongaty. Te środki są z reguły przeznaczane na zakup podręczników, skryptów i czasopism do wykorzystania wewnętrznego lub drobnego sprzętu technicznego przeznaczonego na wyposażenie danej jednostki.

Ogólnie można stwierdzić, że biblioteki muszą dostosować swoje wydatki do wysokości przyznawanych funduszy. W znacznej ilości bibliotek odnotowano brak środków finansowych na zakup sprzętu komputerowego, przeprowadzanie remontów, oprawę książek i czasopism.

III. Gromadzenie

Głównym zadaniem polityki gromadzenia poszczególnych jednostek jest tworzenie zbiorów specjalistycznych. Podstawowymi źródłami bieżących wpływów są kupno, wymiana i dary.

Z ogólnego wpływu 60 862 egzemplarzy do zbiorów włączono **57 981 wol.** druków zwartych i czasopism polskich oraz zagranicznych (2011 r. – 50 112 wol.), a ubytkowano **11 630 wol.** (2011 r. – 34 531 wol. egzemplarzy). W ramach zbiorów specjalnych selekcji zostały poddane przede wszystkim prace magisterskie. Stan ilościowy zainwentaryzowanych wydawnictw zwartych jest wyższy o **28 421 woluminów** w porównaniu z rokiem ubiegłym (bez uwzględnienia zbiorów specjalnych).

Ogólny stan ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów:

Rodzaj zbiorów	2008	2009	2010	2011	2012
Wydawnictwa zwarte	1 648 176	1 672 440	1 713 491	1 746 654	1 775 075
Czasopisma	405 497	427 519	464 690	447 108	461 473
Zbiory specjalne	123 469	126 562	127 007	127 674	128 766
Ogółem	2 177 142	2 226 521	2 305 188	2 321 436	2 365 314

Stan ilościowy zbiorów w poszczególnych bibliotekach wydziałowych

na dzień 31.12.2011 r. i 31.12.2012 r.

Księgozbiór						
Nazwa biblioteki	Wydawnictwa zwane		Czasopisma		Zbiory specjalne	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Biblioteka Wydziału Biologii	43 877	42 919	25 817	26 041	51	51
Biblioteka Wydziału Chemii	17 484	17 578	24 591	24 626	21 752	21 752
Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej i Klasycznej	213 668	216 462	10 918	10 980	3 625	3 994
Biblioteka Wydziału Fizyki	32 446	29 096	25 610	25 648	1 276	1 324
Biblioteka Instytutu Obserwatorium Astronomiczne	7 848	7 901	5 876	6 078	2 176	2 178
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	25 886	26 201	5 980	6 040	2 273	2 307
Biblioteka Instytutu Historii	143 728	144 750	45 247	45 791	511	517
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	46 823	47 850	16 854	16 966	18 557	18 618
Biblioteka Instytutu Prahistorii	25 307	25 622	16 657	16 824	936	968
Biblioteka Katedry Muzykologii	20 189	20 703	6 263	6 340	7 921	8 066
Czytelnia Instytutu Wschodniego	4 426	5 029	197	197	582	633
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	41 097	41 223	25 619	25 876	1 058	1 069
Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa	26 055	27 724	10 653	12 933	106	115
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	169 034	172 429	16 382	17 430	162	168
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	63 465	64 106	46 631	47 788	523	519
Biblioteka Filologiczna Novum	425 856	430 467	43 564	44 508	25 573	26 034
Księgozbiór Katedry Ekokomunikacji	1 701	1 795	389	399	156	157

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	148 899	150 832	111 919	116 231	2 105	1 950
Biblioteka Wydziału Teologicznego	158 402	165 023	0	0	26 663	26 663
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno – Artystycznego w Kaliszu	26 867	32 216	446	453	4 657	4 708
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	12 159	12 370	494	658	991	1 022
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	19 362	19 444	17	18	1280	1 282
Austriacki Ośrodek Kultury	8 731	8 869	27	1 554	744	724
Bibl. Kol. Jęz. Obcych	14 372	1 4372	926	926	979	989
Szkoła Języka Francuskiego	7 869	7 926	1249	1 421	1 467	1 595
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	4 879	4 973	2 552	2 664	258	263
Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej	32 947	33 404	2 044	2 244	1 292	1 100
Ośrodek Zamiejskowy UAM w Pile	3 277	3 791	186	832	0	0
OGÓŁEM	1 746 654	1 750 075	447 108	461 473	127 674	128 766

Stan ogólny ilościowy zainwentaryzowanych zbiorów jest wyższy w porównaniu z rokiem ubiegłym, co wynika z prowadzenia bardziej szczegółowej statystyki dotyczącej wpływów czasopism i porządkowania zbiorów. Powyższy przyrost ogólny w zakresie gromadzenia wydawnictw zwartych i czasopism oraz zbiorów specjalnych zamyka się liczbą **43 878** jednostek (2011 r. -16 248, 2010 r. - 78 667).

Na dzień 31.12.2012 r. zarejestrowano **1 707** tytułów (2011 r. – 1 669) czasopism polskich (823) i zagranicznych (884) i 1762 w wersji elektronicznej otrzymywanych w ramach prenumeraty, w tym 456 tytułów (2011–383) zagranicznych z Biblioteki Uniwersyteckiej otrzymywanych w depozyt. Analizując czasopisma pod względem tytułowym odnotowano na stanie bibliotek **14 329** (2011 - 12 421) tytułów ogółem i **1 762 e- czasopism** (2010 – 1580), w tym **6 920** (2011 - 6 889) tytułów zagranicznych. Coraz więcej pojawia się **tytułów czasopism w wersji elektronicznej**.

Zestawienie tytułowe czasopism w bibliotekach wydziałowych w roku 2012

Czasopisma zarejestrowane	Ilość tytułów		W tym prenumerata	
	2011	2012	2011	2012
Polskie	5 532	5 647	862	823
Zagraniczne	6 889	6 920	807	884
E-czasopisma	1 737	1 762	1737	1762
Ogółem	12 421	14 329	3 406	3469
W tym Biblioteka Uniwersytecka - depozyt			383	456

W ramach zbiorów specjalnych zgromadzono **128 766 jednostek** (2011 - 127 674) tj. o **1 092** (2011 - 667) jednostek więcej w stosunku do roku ubiegłego. Zestawienia ilościowe pozwoliły stwierdzić, że dominowały wpływy pozyskiwane drogą kupna, co jest korzystne i zgodne z polityką gromadzenia. Nadal w zbiorach dominują prace dyplomowe i nadbitki mimo przeprowadzonej dużej selekcji oraz w mniejszym stopniu starodruki, mapy i atlasy. Pojawiają się nowe rodzaje, jak CD-ROMY i to w większych ilościach egzemplarzy (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki) dyskietki, płyty kompaktowe, itp. W bieżącym roku odnotowano znaczny wzrost tego typu dokumentów. Cenne zbiory starodruków posiadają trzy biblioteki: Biblioteka Wydziału Biologii – 51, Biblioteka Instytutu Historii – 106, Biblioteka Historii Sztuki - 478 , Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej -287(wyłączono czasopisma z XIX w.),Biblioteka Wydziału Teologicznego –23029 wol. tj. ogółem 23 654 wol.

Ważnym źródłem pozyskiwania zbiorów była również **wymiana**. W przypadku kilku bibliotek ma długoletnią tradycję i pozwala na zdobycie cennych materiałów konferencyjnych, seminaryjnych, regionalnych. Najszerzą wymianę wydawnictw zwartych i czasopism prowadzą: Biblioteka Instytutu Prahistorii-kontrahentów polskich – **65** (2011 – 64), zagranicznych – **237** (2011 – 236), Biblioteka Wydziału Teologicznego - **74** (2011– 74), kontrahentów zagranicznych – **173** (2011 – 173), Biblioteka. W analizowanym roku odnotowano - **358** (2011 – 386 kontrahentów polskich i **609** (2011 – 616) kontrahentów zagranicznych. W ramach prowadzonej wymiany międzybibliotecznej wysłano – **2 665** (2011 – 2 455) egzemplarzy wydawnictw własnych i otrzymano **2 412** (2011 - 2 280) egzemplarzy wydawnictw zagranicznych. Odnotowano spadek kontrahentów polskich i zagranicznych. Stwierdzono wzrost co do ilości egzemplarzy wysłanych i otrzymywanych w ramach wymiany międzybibliotecznej.

Wydawnictwa pozyskiwane na zasadzie wymiany międzybibliotecznej stanowią ważne źródło dla badań naukowych i dydaktycznych (Biblioteka Instytutu Prahistorii) Corocznie uaktualnia się listy kontrahentów w celu ukierunkowania polityki wymiany międzybibliotecznej.

Na podstawie zamieszczonych materiałów statystycznych odnotowano w niektórych jednostkach zbiory nie opracowane. Liczba tego typu wydawnictw waha się w granicach – wol. **129 563** (2010 r. –169 310 wol.) w tym 70 000 wol. Wydziału Teologicznego. W ubiegłym roku udało się poprawić statystykę w tym zakresie. W analizowanym roku zarejestrowano kolejny spadek zbiorów nie wprowadzonych do katalogu.

Stan zbiorów nie zainwentaryzowanych przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie:

2000	-	50 538
2001	-	240 765
2002	-	182 731
2003	-	242 299
2004	-	234 266
2005	-	171 488
2006	-	180 695
2007	-	249 504
2008	-	236 561
2009	-	174 374
2010	-	169 310
2011	-	129 563
2012	-	133 201

Podsumowując można stwierdzić, że 75% ogółu bibliotek nie posiada zbiorów nie opracowanych. Duży procent zbiorów nie zinwentaryzowanych i jego wzrost wynika z wpływów jednorazowych w dużych ilościach typu dary (księgozbiory wybitnych naukowców) czy wymiana tj. łącznych wpływów z różnych źródeł, ilości udostępnień i obsady etatowej danej jednostki oraz z prac nad retrokonwersją poszczególnych księgozbiorów systemu bibliotecznego-informacyjnego. W bieżącym roku nadal zarejestrowana jest duża liczba zbiorów nie wpisanych do ksiąg inwentarzowych. Wynika z ujawnienia bardziej szczegółowych danych przez Bibliotekę Wydziału Teologicznego.

Należy podkreślić, że wzrasta zakup literatury zagranicznej, szczególnie w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych.

Moduł gromadzenia wprowadziły tylko dwie jednostki systemu bibliotecznego – informacyjnego: Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych i Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji. Przed etapem wdrożenia jest Biblioteka Wydziału Neofilologii i Wydziału Anglistyki.

IV. Opracowanie

Opracowanie komputerowe wprowadzono w większości bibliotek systemu.

Część jednostek posługuje się tylko katalogiem komputerowym. Nadal również są utrzymywane tradycyjne katalogi (kartkowe): alfabetyczny, rzeczowy, zbiorów specjalnych, publikacji pracowników, itp.

Do bibliotek, które nie prowadzą katalogu komputerowego w systemie Horizon należą:

Biblioteka i Czytelnia Brytyjska (elektroniczny -własny system)

Biblioteka Historii Sztuki (system Sowa, częściowo HORIZON – wydawnictwa zwarte)

W przypadku wymienionych bibliotek wynika to z problemów związanych z konwersją tych zbiorów, czy zależy od warunków technicznych tj. wyposażenia w sprzęt komputerowy i obsady etatowej. Biblioteki posiadają również wewnętrzne systemy. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że większość jednostek opracowuje zbiory komputerowo. Natomiast pozostałe jednostki łączą katalog tradycyjny i komputerowy. Bardzo niski procent bazuje wyłącznie na katalogu kartkowym i przede wszystkim te jednostki, które nie opracowują w systemie

HORIZON lub pracują w innym systemie (Biblioteka Instytutu Historii Sztuki – SOWA).

Zgodnie z przyjętymi zasadami opracowywano w pierwszej kolejności wpływy bieżące.

Stan ilościowy opracowanych rekordów w systemie Horizon w poszczególnych bibliotekach przedstawia się następująco:

Nazwa Biblioteki	2010/2011		2011/2012	
	Liczba egzemplarzy książek	Liczba opisów bibliograficznych	Liczba egzemplarzy książek	Liczba opisów bibliograficznych
Biblioteka Wydziału Biologii	4379/2369	241/277	2369/1780	277/208
Biblioteka Wydziału Chemii	1384/1427	84/121	1427/1488	121/102
Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej	11438/6880	10836/521	6880/5519	521/395
Biblioteka Wydziału Fizyki	3066/2764	425/259	2764/1864	259/501
Biblioteka Instytutu Obserwatorium Astronomiczne	111/28	1/2	28/32	2/2
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii	1669/1931	895/684	1931/1377	684/420
Biblioteka Instytutu Historii	7397/2752	2474/2450	2752/2699	2450/2590
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	System SOWA 1955/1913	System SOWA 1861/1835	System SOWA 1913/3201	System SOWA 1835/3234
Biblioteka Instytutu Prahistorii	2131/597	800/437	597/578	437/432
Biblioteka Katedry Muzykologii	1800/1184	927/617	1184/1341	617/536
Czytelnia Instytutu Wschodniego	0/0	0/0	0/0	0/0
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	2371/2353	634/479	2353/2305	479/389
Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa	3940/3490	741/699	3490/2357	699/226

Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	6430/7470	2756/3350	7470/7017	3350/2425
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	4124/4250	510/188	4250/3248	188/245
Biblioteka Filologiczna Novum	8038/10343	2780/7202	10343/14669	7202/5077
Księgozbiór Katedry Ekokomunikacji	141/124	59/47	124/92	47/25
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno – Artystycznego w Kaliszu	4331/3474	45/110	3474/4873	110/69
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	6192/6345	1107/396	6345/7721	396/394
Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych	486/278	159/82	278/315	82/83
Biblioteka Wydziału Teologicznego	13005/7149	4340/4529	7149/7721	4529/8123
Austriacki Ośrodek Kultury Biblioteka	0/0	0/0	0/220	0/131
Biblioteka Kol. Jęz. Obcych	1080/2650	38/584	2650/8	584/0
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	1254/280	488/92	280/1400	92/21

Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej	3030/ 2100	1057/ 405	2100/ 2243	405/ 842
Ośrodek Zamiejscowy UAM w Pile	1047/ 841	111/ 76	841/ 218	76/ 69
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	170/ 82	170/ 82	82/ 250	82/ 250
OGOŁEM	90970/ 73074	33539/ 25524	73074/ 83603	25524/ 26789

W ramach kontynuacji prac związanych z retrokonwersją i opracowań bieżących wpływów wprowadzono do katalogu komputerowego **26 789 rekordy** (2011 -25 524) i **83 603** pozycji bibliograficznych (2011– 73 074). Do końca roku 2012 opracowano **435 355 rekordów** (2011 – 408 566) i wprowadzono do katalogu **1 303 898 pozycji bibliograficznych** (2011 – 1 220 295) tj. 30% ogólnego zbioru wydawnictw zwartych.

Do funkcjonujących katalogów tradycyjnych włączono **17 604** kart katalogowych (2009 – 17 668, 2010 – 18 190, 2011 – 48 873). Dane te świadczą o dublowaniu katalogów tj. tradycyjnego i komputerowego. Zauważono spadek co do ilości powielania kart. Część bibliotek gromadzi wydruki opracowanych rekordów bibliograficznych dla większego zabezpieczenia danych na życzenie pracowników naukowych poszczególnych jednostek.

V. Udostępnianie

W zakresie udostępniania zbiorów do czytelni i poza bibliotekę zarejestrowano wzrost udostępnień, o czym świadczą dane w kolejnych latach przedstawione w tabeli poniżej:

Udostępnianie	2008	2009	2010	2011	2012
CZYTELNIA	748 250	673 886	831 026	807 957	802 668
WYPOŻYCZALNIA	423 011	425 204	531 467	611 942	856 248
OGOŁEM	1 171 261	1 099 090	1 362 493	1 419 899	1 658 916

W zakresie udostępniania pomiędzy rokiem 2011 a 2012 odnotowano wzrost ilości wypożyczeń. Dane są zaniżone przede wszystkim ze względu na wolny dostęp do półek wprowadzony w czytelniach kilku jednostek (Biblioteka Wydziału Chemii, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych, Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Biologii i Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Wydziału Neofilologii I Wydziału Anglistyki, Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa) i brak statystyk oraz zasad dotyczących obliczeń w tym zakresie oraz brak odpowiedniego sprzętu do sczytywania udostępnień. Aktualnie statystykę w tym zakresie prowadzi Biblioteka Filologiczna Novum. O powyższej statystyce decyduje również ilość studentów na poszczególnych kierunkach, jak i również ilość i cena podręczników oraz jakie są możliwości dostępu do internetu.

Odnotowano również wzrost indywidualnych kont czytelniczych – **51 036** (2011 – 50 801, 2010 – 57 775, 2009 – 40 051). Liczba ta ogranicza się do grona kręgów bardziej stałych czytelników tj. studentów i pracowników poszczególnych wydziałów uczelni. Nadal są prowadzone prace nad uporządkowaniem kont czytelniczych elektronicznych. Likwidowane są konta tradycyjne. Podkreślić należy, że zwiększyła się liczba czytelników wyższych szkół niepaństwowych. Należy podkreślić, że do bibliotek systemu zapisało się **11 117** a prolongowało swoje konta **24 162** studentów.

W bieżącym roku sprawozdawczym zmniejszyła się ilość miejsc w czytelniach – **1 601** (2011 – 1 612, 2010 – 1566, 2009 – 1486). Zaistniała sytuacja jest wynikiem likwidacji miejsc w dwóch jednostkach.

Aktualnie największą czytelnię posiada Biblioteka Filologiczna Novum – **197**, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji - **158**, Biblioteka Matematyki i Informatyki – **121**, Biblioteka Wydziału Chemii – **110**.

Wykaz bibliotek posiadających czytelnie powyżej 70 miejsc.

Biblioteka Filologiczna Novum	50	227	217	217	197
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	93	124	124	154	158
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	121	121	121	121	121
Biblioteka Wydziału Chemii	92	92	92	92	110
Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Filologii Klasycznej	112	86	102	103	103
Biblioteka Wydz. Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu	10	102	102	102	102
Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych	97	97	97	97	97
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	67	67	77	77	77
Biblioteka Wydziału Teologicznego	72	72	72	72	72
Ośrodek Zamiejscowy UAM w Pile	-	-	70	70	70
Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa	68	68	68	68	80

Wskaźnik częstotliwości udostępniania księgozbiorów byłby o wiele wyższy przy uwzględnieniu tj. rejestracji odwiedzin wszystkich użytkowników. W czytelniach bibliotek systemu wprowadza się w coraz większym stopniu wolny dostęp do półek. W tych jednostkach korzystanie ze zbiorów nie jest odnotowane. Stan etatowy i prace wdrożeniowe dotyczące systemu Horizon nie pozwalają nadal na prowadzenie szczegółowej statystyki przy tej formie udostępniania.

Udostępnianie księgozbiorów pod względem poszczególnych rodzajów zbiorów do czyteln przedstawiało się następująco w poszczególnych latach:

Rodzaj zbiorów	2008	2009	2010	2011	2012
Druki zwarte	515 274	532 030	607 867	692 869	597 893
Czasopisma	207188	136 688	192 387	108 457	190 147
Zbiory specjalne	23 788	5 168	30 772	6 631	14 628
Ogółem	748 250	673 886	831 026	807 957	802 668

Powyższe zestawienie obrazuje, że najczęściej udostępnia się wydawnictw zwartych (podręczniki, skrypty, monografie, wydawnictwa informacyjne itp.). W mniejszym stopniu korzystają użytkownicy z czasopism. W analizowanym roku odnotowano ilość udostępnionych zbiorów do czyteln była na niższym poziomie – **802 668** wol.(2011 – 807 957, 2010 -831 026, 2009 – 673 886). Zbiory specjalne wykorzystywane są zależnie od specyfiki kierunku studiów (mapy, atlasy).

Należy zaznaczyć, że moduł udostępniania funkcjonuje w większości bibliotek, z małymi wyjątkami. Uzależniony jest w dużym stopniu od wyposażenia danej jednostki w sprzęt komputerowy. Opóźnienia są również spowodowane oczekiwaniami na nowe budynki dla bibliotek wydziałów.

VI. Przechowywanie i konserwacja

Głównym zadaniem w tym zakresie było porządkowanie i zabezpieczanie zbiorów i to przede wszystkim w okresie wakacyjnym (lipiec, sierpień, wrzesień). W 2012 r. kontynuowano inwentaryzację zbiorów w **2** jednostkach. Wykazano ubytki względne i bezwzględne. Poza tym w ramach selekcji wykreślono ze zbiorów **4 626 woluminów łącznie książek i czasopism** (2009 – 10 687 wol.,2010 – 4 098 wol., 2011–22142 wol.) wydawnictw zwartych i czasopism. Największą selekcję przeprowadziła Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Biologii i Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych. Nadal w Bibliotece Wydziału Teologicznego kontynuowano sukcesywnie prace porządkowe na szerszą skalę związane przede wszystkim z założeniem inwentarzy, ustaleniem stanu majątkowego, czyli wartości posiadanego księgozbioru. W wyniku tych prac ustalono stan zbiorów nie opracowanych na **133 201** wol. (2011 – 129 563wol.).

Przed wszystkim w okresie letnim przeprowadzano porządkowanie zbiorów w Bibliotece Wydziału Biologii, Bibliotece Filologicznej Novum oraz Bibliotece Kolegium Języków Obcych na większą skalę ze względu na likwidację jednostki. Czynności były związane z porządkowaniem księgozbiorów bibliotek instytutowych i bibliotek poza wydziałowych.

Tradycyjnie przeprowadzano selekcję zbiorów mając na uwadze dezaktualizację zbiorów i stopień ich wykorzystania.

W podsumowaniu należy podkreślić, że w ramach selekcji dotyczącej zbiorów specjalnych przygotowywano do ubytowania przede wszystkim prace magisterskie i listę wydawnictw nieaktualnych z danej dziedziny wiedzy i nie związanych z problematyką badań naukowych i programem studiów.

W I połowie roku przeprowadzono przetarg nieograniczony na oprawę książek i czasopism oraz inne usługi introligatorskie. Zapotrzebowanie zgłosiło 13 jednostek systemu i oprawiono – **5 004** wol. (2011 – 3 528, 2010 – 3 418, 2009 – 5031). Zarejestrowana ilość opraw jest mniej więcej na tym samym poziomie w porównaniu z latami ubiegłymi. Pod względem statystycznym na jakim kształtuje się oprawa jest wynikiem braku środków finansowych na ten cel, przy wzrastających kosztach usług

intrologatorskich. Porównując dane statystyczne można stwierdzić wzrost i w ostatnich dwóch latach spadek oprawianych egzemplarzy. Zaistniała sytuacja przy braku środków finansowych utrudnia w pewnym stopniu prace nad zabezpieczeniem ważnych tytułów wydawnictw. Znaczna część podręczników i skryptów udostępniana jest w bardzo złym stanie i z tego względu należy wycofać niektóre egzemplarze z obiegu.

VII. Komputeryzacja

Mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie systemu Horizon w dalszym ciągu biblioteki koncentrowały się przede wszystkim na działaniach w zakresie: uzupełnienia, wymianie i modernizacji posiadanego sprzętu komputerowego.

Przeprowadzając rozeznanie co do bazy sprzętu komputerowego w sieci stwierdzono, że funkcjonuje – **491**(2009- 403, 2010 – 469, 2011 -489) zestawów komputerowych. Najlepiej wyposażone w sprzęt komputerowy są takie jednostki, jak: Biblioteka Filologiczna Novum – **50**, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji - **57** Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych – **39**, Dwuwydziałowa Biblioteka Nauk Społecznych – 35, Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa – 31.

Udostępnianie zbiorów komputerowe prowadzą wszystkie biblioteki w skali sieci, za wyjątkiem Biblioteki Instytutu Historii Sztuki. Opóźnienia są spowodowane zmianą lokalizacji jednostki wydziału oraz konwersją.

W minimalnym stopniu były kontynuowane w bibliotekach prace nad retrokonwersją księgozbiorów. Udział poszczególnych jednostek w pracach z w/w zakresu był odzwierciedleniem sumy przyznawanych na ten cel środków finansowych na wydziałach.

Głównym celem było tworzenie jak najwięcej stanowisk komputerowych dla czytelników w celu umożliwienia przeglądania katalogu komputerowego zbiorów, jak również ułatwienie dostępu do internetu i to przede wszystkim w jednostkach, gdzie nie funkcjonują pracownie komputerowe. Najwięcej stanowisk dla czytelników posiada Biblioteka Filologiczna Novum, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji. Ogółem odnotowano **332** przeglądarek dla użytkowników (2011 – 330, 2010- 301, 2009 – 227). W związku z wprowadzaniem katalogu komputerowego w systemie muszą być tworzone we wszystkich jednostkach stanowiska komputerowe dla użytkowników.

W dalszym ciągu - po wstępnych ustaleniach i przekazaniu bazy danych – **Biblioteka Historii Sztuki** oczekuje na **konwersję programu SOWA** (przeprowadzona częściowo). W analizowanym roku Biblioteka wstrzymała konwersję danych z systemu SOWA.

Nadal istnieje zapotrzebowanie na sprzęt komputerowy, zarówno w nowo powstałych bibliotekach na Morasku (sukcesywnie jest uzupełniany i wymieniany), jak również w jednostkach zlokalizowanych w starych budynkach. Konieczna jest pełna lub częściowa wymiana sprzętu zarejestrowanego na stanie inwentarzowym poszczególnych jednostek. Sprzęt komputerowy musi być dostosowany pod względem technicznym do aktualnej wersji Horizona.

VIII. Działalność informacyjna

We wszystkich jednostkach organizowane były wystawy nowości w zakresie wydawnictw zwartych i czasopism. Częstotliwość ich była uzależniona od ilości wpływów z różnych rodzajów źródeł, jak również od zainteresowania użytkowników. Najczęściej aktualne wpływy prezentowane są 2 do 3 razy w miesiącu. Coraz więcej bibliotek organizuje wystawy publikacji pracowników, mające na celu prezentację dorobku naukowego danej jednostki (Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Instytutu Historii, Biblioteka Katedry Muzykologii, Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Biblioteka Instytutu Prahistorii, Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych, Biblioteka Filologiczna Novum, Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa). Poza tym na większą skalę organizowane są wystawy nowości z zakresu literatury światowej z zakresu poszczególnych dziedzin wiedzy (Biblioteka Wydziału Fizyki, Biblioteka Wydziału Chemii, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych, Wydziału Biologii, Biblioteka Filologiczna Novum, Biblioteka Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji przy współpracy z ABE-IPS).

Ważniejsze wystawy tematyczne zostały przygotowane przez poniżej zamieszczone biblioteki:

Nazwa biblioteki	Wystawy tematyczne
Biblioteka Wydziału Biologii	Wystawy nowości -permanentne Wystaw tematyczne: - Jaja, jajka i jajeczka (eksponaty ze zbiorów przyrodniczych Wydziału Biologii). - Herbaria i Ptaki (prace p. Adama Półtoraka). - Bomb(k)owe rośliny i zwierzęta (wystawa bombek pracowników biblioteki).
Biblioteka Wydziału Chemii	Stała prezentacja publikacji pracowników naukowych Wydziału Chemii - gablota. <u>Dwie wystawy</u> 2 i 3-dniowe, tematyczne, poświęcone światowym wydawnictwom chemicznym, połączone z możliwością zakupu, zorganizowane przez Bibliotekę Wydziałową oraz ABE IPS, 23- 25.04.2012, 22-23.11.2012.
Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej	Prezentacja multimedialna w infokioskach dotycząca nowości, wydawniczych zakupionych do zbiorów Biblioteki Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM (aktualizowana raz w miesiącu). -Wystawa nowości czasopiśmienniczych (aktualizowana raz w miesiącu). -Wystaw poświęcona prof. Jarosławowi Maciejewskiemu w 25 rocznicę śmierci.
Biblioteka Wydziału Fizyki	Wystawy nowości: -ekspozycja stała w miarę napływu nowości, -przedstawianie nowych nabytków na stronie WWW biblioteki: -wystawa książki naukowej pod auspicjami ABE/IPS – 09-10.05.2012, 24-25.10.2012.
Biblioteka Instytutu Obserwatorium Astronomiczne	Wystawa nowości : co miesiąc nowe czasopisma i książki. Wystawy tematyczne: - „Najnowsze wyniki badań Układu Słonecznego”(06.02.2012 do 02.03.2012),

	<p>- „Przejście Wenus”- sposoby obserwacji i ich wyniki (10.05.2012- do 20.06.2012),</p> <p>-„Śmierć kosmiczna” – przegląd literatury (10.10.2012 do 23.11.2012).</p>
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej	<p>Wystawa nowości średnio raz na tydzień</p> <p>Wystawy tematyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nowe publikacje pracowników Instytutu (artykuły, książki) – uaktualniana na bieżąco, w miarę ukazywania się publikacji. - ostatnie pozycje książkowe (autorskie) pracowników Instytutu -(uaktualniane na bieżąco).
Biblioteka Instytutu Historii	Wystawa nowości : 1- 2 razy w tygodniu.
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	Wystawa nowości : średnio co 3 miesiące
Biblioteka Instytutu Prahistorii	<p>-Wystawa nowości :</p> <ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco - wystawa najnowszych publikacji pracowników Instytutu Prahistorii (stała gablota na korytarzu), - wystawa nowości wydawniczych (w pokoju pracowań).
Biblioteka Katedry Muzykologii	Uaktualniana co roku wystawa publikacji pracowników naukowych.
Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	<p>Wystawy nowości :</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentacja nowości książkowych (co miesiąc) -prezentacja egzemplarza obowiązkowego z matematyki/informatyki w ramach współpracy z BU (nieregularnie), - wystawa bieżących numerów czasopism w wersji print (wg wpływu), - wystawa firmy ABE we współpracy z Biblioteką - nowości zagraniczne matematyka/informatyka.
Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa	<p>Wystawa nowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stała wystawa publikacji pracowników Naukowych Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, - bieżąca wystawa nowości wydawniczych zakupionych w Bibliotece WNPiD (regał ekspozycyjny 1 raz w tygodniu + bieżąca informacja na stronie internetowej), - bieżąca wystawa publikacji zagranicznych gromadzonych przez Bibliotekę WNPiD (regał ekspozycyjny 1 raz w tygodniu + bieżąca informacja na stronie internetowej). <p>Wystawy tematyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -02-03.04.2012 - wystawa publikacji zagranicznych połączona z kiermaszem z dziedziny nauk politycznych oraz społecznych przy współpracy z IPS, - wystawa/ekspozycja prac Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych ISKRA z Poznania (wystawa stała), - wystawa rzeźby pt. „Nieznajome” –cały rok – autorstwa absolwentki ASP, Magdaleny Szmigiel-Taube (wystawa stała), -Prezentacja czasopisma „Refleksje” wydawanego przez studentów i doktorantów WNPiD, które zdobyło I miejsce w kategorii Publikacja roku 2012.

Dwuwydziałowa Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych	<p>Wystawa nowości - nowe zakupy – bieżąco przez cały rok,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystawa prac naukowych pracowników poszczególnych instytutów - bieżąco przez cały rok, - wystawy dorobku naukowego zmarłych w roku 2012 profesorów : prof. dr hab. Krystyny Zamiary, prof. Prof. dr hab. Jerzego Kmity.
Biblioteka Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych	<p>Wystawy nowości: 1 raz w miesiącu.</p> <p>Wystawy tematyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystawa publikacji zagranicznych z dziedziny geografii i geologii przy współpracy z ABE. - wystawa publikacji zagranicznych z zakresu nauk geograficznych i geologicznych z ABE.
Biblioteka Filologiczna Novum	<p>Wystawa nowości na bieżąco.</p> <p>Wystawy tematyczne :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 130 rocznica urodzin Lwa Tołstoja, - Dorobek twórczy Fiodora Dostojewskiego, - Książki przedstawione w 2012r. do literackiej nagrody Goncourtów. <p>Wystawy w ramach Nocy naukowców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakładki do książek z całego świata, - Bajki dla dzieci w różnych językach, - Książki naukowe w językach świata, - Literatura polska w językach świata, - Znalezione w książkach, - Starodruki, - Naj, naj, naj... (Książki najstarsze, najładniejsze, największe i najmniejsze).
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	<p>Wystawa nowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco: stojaki w Czytelni Książek i Czasopism, 2 gabloty z płytami CD i DVD w Czytelni Wydawnictw Elektronicznych. Na podstawie Umów barterowych zawartych z Wydawnictwem Wolter Kluwer Polska oraz Wydawnictwem C.H. Beck w Czytelni Książek zostały umieszczone gabloty reklamowe wydawnictw. W zamian za udostępnienie powierzchni reklamowej wydawnictwa nie rzadziej niż raz na 3 miesiące przekazują bibliotece książki. <p>Kolejny rok wydajemy dla pracowników naukowych i studentów co miesiąc bezpłatny Informator Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji UAM LIBRARIAN. Przedstawiamy w nim informacje o programach komputerowych dostępnych w bibliotece, nowe tytuły książek i czasopism oraz wydawnictw multimedialnych, komunikaty, wydarzenia. Dodatkowo udostępniamy Informator w wersji elektronicznej na stronie biblioteki. Umieszczamy tam też co miesiąc listę nowych nabytków.</p>
Biblioteka Wydziału Teologicznego	<p>Wystawa nowości:</p> <p>Comiesięczna wystawa nowości.</p> <p>Wystawy tematyczne z okazji sesji i spotkań naukowych.</p>
Biblioteka i Czytelnia Brytyjska	<p>Wystawa nowości :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 razy w roku <p>Wystawy tematyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Listopad-grudzień: wystawa książek nominowanych do nagrody Bookera,

	<p>-Lekcje biblioteczne o charakterze warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, ok. 40 w roku,</p> <p>-Comiesięczne spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki..</p>
Ośrodek Kult. Austriackiej	<p>Wystawa nowości: Przesyłanie drogą elektroniczną list nowości do zainteresowanych (średnio raz na kwartał).</p>
Szkoła Języka Francuskiego	<p>Wystawa nowości - 3- 4 razy w roku. Wystawy tematyczne: -wystawy zdjęć i artykułów nawiązujących do tematu organizowanych wykładów oraz związane z różnymi rocznicami – tzw. „gazetki” na dużej tablicy informacyjnej w czytelnicy: -„Tunezja” (marzec-wrzesień 2012), -„Zamki nad Loarą” (październik 2012), -„Wystawa paryska 1925” (listopad 2012). Wystawy fotograficzne w holu Szkoły Języka Francuskiego -„Kolory Tunezji” (marzec-wrzesień 2012), -„Znane i mniej znane zamki nad Loarą” (od października 2012).</p>
Biblioteka Ogrodu Botanicznego	<p>Wystawa nowości: - stała wystawa nowości książek i czasopism oraz ekslibrysów.</p>
Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej	<p>Wystawa nowości – co 3 tygodnie, - Publikacje pracowników Collegium Europaeum Gnesnense UAM – wystawa w holu na I piętrze , uzupełniana na bieżąco: - Gniezno i Ziemia Gnieźnieńska w zbiorach Biblioteki KE, - Publikacje Wydawnictwa Naukowego UAM (co pół roku), -Dar Romisch-Germanische Kommission z Frankfurtu nad Menem. Wystawy czasowe: -07.05.-16.05.2012 Filmowe adaptacje twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, -06.11.-21.11.2012 Był sobie Korczak – wystawa włączona w program obchodów rocznicy – „Nie ma dzieci są ludzie” (animator mgr Barbara Hrab).</p>
Ośrodek Zamiejskowy UAM w Pile	<p>Wystawa nowości: - bieżąca wystawa nowości wydawniczych zakupionych przez Bibliotekę ZOD (regał ekspozycji), -wystawa publikacji pracowników naukowych WNPiD, WSE, WNGiG, Wydziału Biologii (regał ekspozycji). -w ramach Tygodnia Bibliotek w Bibliotece ZOD UAM została zorganizowana wystawa fotografii Wikimedia Commons z lat 2006-2010. Wystawie towarzyszył wykład dr Macieja Symanowicza.</p>

Największe osiągnięcia w dziedzinie wystawienniczej ma Biblioteka Filologiczna Novum, Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej. Należy podkreślić, że w związku z profilem swej działalności statutowej Austriacki Ośrodek Kultury. Centrum Egzaminacyjne OSD propaguje kulturę austriacką poprzez organizowane egzaminy i kursy języka niemieckiego, wykłady i wieczory autorskie. Organizuje kursy języka niemieckiego na

wszystkich poziomach zaawansowania, konwersacje z lektorem z Austrii oraz kursy przygotowawcze do egzaminów z języka niemieckiego. Współpracuje z wieloma partnerami polskimi i zagranicznymi oraz instytucjami kulturalnymi miasta Poznania, z prasą, telewizją i radiem. O podobnym charakterze prowadzi działalność Biblioteka Ośrodka Alliance Francaise w zakresie propagowania kultury i literatury francuskiej.

IX. Dydaktyka

Pracownicy bibliotek wydziałowych uczestniczą w procesie dydaktycznym poprzez prowadzenie zajęć w ramach swoich dyscyplin naukowych (Instytut Prahistorii, Obserwatorium Astronomiczne, Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu). Pod kierunkiem pracowników bibliotek odbywają się ćwiczenia i praktyki terenowe. Biblioteki wydziałowe i instytutowe organizują zajęcia dla studentów I roku. Ważne jest zapoznanie słuchaczy pierwszych lat studiów z zasadami udostępniania zbiorów w danej bibliotece, schematem katalogu, jak również z zasadami korzystania z katalogu komputerowego systemu Horizon oraz wykazem podręczników obowiązującym zgodnie z programem studiów. Poza tym przyjmują stażystów na okres dwóch tygodni.

Bibliotekarze biorą udział w pracach naukowo-badawczych poszczególnych wydziałów, instytutów czy zakładów. Do tej grupy należą pracownicy Biblioteki Instytutu Prahistorii, Biblioteki Instytutu Obserwatorium Astronomiczne, Biblioteki Instytutu Historii Sztuki, Biblioteki Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu. Ogółem opublikowano – 22 (2011 -23, 2010 – 30,2009 – 27) artykułów.

Należy zaznaczyć, że pracownicy systemu biblioteczno-informacyjnego w coraz większym stopniu uczestniczą w opracowywaniu informatorów na rekrutację w danym roku akademickim, jak również w przygotowywaniu wykazów publikacji naukowych instytutów czy wydziałów.

Poza tym grupa osób brała udział w konferencjach naukowych i zjazdach towarzystw naukowych.

Biblioteka Wydziału Biologii	Kreatywność i innowacje w bibliotece akademickiej ŁÓDŹ, 13-14.09.2012 r.
Biblioteka Wydziału Fizyki	Znaczenie i badanie jakości w bibliotekach, ŁÓDŹ, 13-15.06.2012 r.
Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej	II Konferencja: Kultura- media – etyka, GNIEZNO, 17.10.2012 r. (referat) Sesja Leszczyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, LESZNO, 12.01.2012 r. (referat)
Biblioteka Instytutu Etnologii i Antropologii	Europa regionów – perspektywy badawcze i edukacyjne, POZNAŃ, 20 – 21.09.2012 r.
Biblioteka Instytutu Historii Sztuki	Sesja: Dziedzictwo protestantyzmu w Gdańsku, Gdyni i Sopocie oraz w perspektywie europejskiej, SOPOT – GDAŃSK, 21 – 22.10. 2012 r.

Biblioteka Instytutu Prahistorii	<p>Czas wielkich przemian – archeologia wielkopolska na przestrzeni 20 lat działalności Wielkopolskich Sprawozdań Archeologicznych, POZNAŃ, 07.11.2012 r. (referat)</p> <p>Rodzime i obce. Rzeczy i idee w kulturze średniowiecza I czasów nowożytnych, MAŁKOCIN, 09 – 11.05.2012 r. (referat)</p>
Biblioteka Katedry Muzykologii	<p>VI Ogólnopolska Konferencja Fonotek ŁÓDŹ, 25-26.10.2012 r. (referat)</p> <p>Kościelne zbiory muzyczne w bibliotekach polskich, GNIEZNO, 26-28.09.2012r. (referat)</p> <p>VI Spotkanie bibliotekarzy katalogujących muzykalia, WARSZAWA, 30.05.2012 r.</p>
Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych I Dziennikarstwa	<p>Sesja Naukowa: Literatura naukowa a polityka. Literackie inspiracje teorio-polityczne, POZNAŃ, 12.2012 r. (współpraca przy organizacji)</p>
Biblioteka Wydziału Neofilologii i Anglistyki	<p>VI Bałtycka Konferencja: Zarządzanie i organizacja biblioteką, Gdańsk, 17-18.05.2012 r.</p>
Biblioteka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu	<p>Biblioteka szkolna miejscem wspierania procesu dydaktycznego, KONIN, 29.10.2012 r.</p>
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	<p>X Konferencja kierowników prawniczych bibliotek naukowych, TORUŃ, 14-15.06.2012 r.</p>
Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej	<p>Konferencja metodyczna: Perły Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego, GNIEZNO, 14.06.2012 r.</p>
Ośrodek Kultury Austriackiej	<p>Konferencja germanistyczna: Neue Stimmen aus Osterreich: Prosa, Lyrik und Drama set den 1990er Jahren, 22-23.03.2012 r. (współpraca przy organizacji).</p>

Ośrodek Kultury Austriackiej nadal prowadził w dalszym ciągu kursy z języka niemieckiego, mając status licencjonowanego centrum egzaminacyjnego, co daje możliwość studentom UAM i innych uczelni uzyskania dyplomu potwierdzającego znajomość języka niemieckiego. Przeprowadzono dwie sesje egzaminacyjne (luty, czerwiec) 2012 roku. W kursach z języka niemieckiego uczestniczyło ogółem – osób **225** (2011 -186, 2010 – 104, 2009 – 59), przy czym certyfikaty z języka niemieckiego uzyskało – **11** osób (2011 – 23, 2010 – 29, 2009 – 19). Również przez pracowników Ośrodka Kultury Austriackiej były prowadzone prezentacje książek, spotkania autorskie i krajoznawcze, wieczory teatralne i filmowe Corocznie uczestniczy w

Targach Edukacyjnych. Współorganizował obchody jubileuszu XX – lecia Ośrodka. Ośrodek Alliance Francaise organizował Dni Kultury Francuskiej i Frankofonii w Poznaniu. Przeprowadził kursy języka francuskiego na wszystkich poziomach i przeprowadził międzynarodowe egzaminy z języka francuskiego DELF: luty i czerwiec 2012 r. Organizował konferencje w języku francuskim i polskim.

Biblioteki wydziałowe przyjmowały pracowników na staże biblioteczne wymiennie z jednostek systemu i z innych bibliotek szkół wyższych m. Poznania.

Pracownicy bibliotek wydziałowych uczestniczyli w stażach zagranicznych w ramach programu Erasmus (6).

W skali sieci bibliotek wydziałowych 3(2009 r. – 9, 2010 - 3) 6 osób zaliczyło miesięczny staż w związku z awansowaniem na stanowisko kustosza i 8 osób staż dwutygodniowy niezbędny do awansu na stanowisko starszego bibliotekarza. W związku z wymaganiami kwalifikacyjnymi pracownicy bibliotek systemu uczęszczali na studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Na bieżąco uczestniczyli w szkoleniach dla pracowników organizowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką. Dodatkowo pracownicy brali udział w warsztatach szkoleniowych dla liderów organizowanych zgodnie z przyjętym harmonogramem.

W systematycznie organizowanych szkoleniach dla osób nowoprzyjętych brało udział 5 osób. Zgodnie z obowiązującym zarządzeniem zaliczali część teoretyczną w BU i praktyczną w jednostce macierzystej.

X. Remonty i modyfikacje

W analizowanym roku sprawozdawczym prace remontowe były prowadzone w mniejszym zakresie ze względu na brak środków finansowych i dalszy etap tworzenia nowych bibliotek wydziałowych.

W Bibliotece Wydziału Biologii zakupiono fotele do czytelnicy w miejsce krzesel. Również uzupełniono Galerię Profesorów w kolejne portrety.

Biblioteka Wydziału Chemii w związku z nową lokalizacją została wyposażona w nowe meble i nowoczesne urządzenia RFID do obsługi użytkowników.

Biblioteka Instytutu Historii Sztuki była nieczynna przez pół roku wskutek remontu kapitalnego budynku. Księgozbiór był dostępny jedynie w bardzo ograniczonym zakresie. Dwukrotnie przeprowadzono zbiory do pomieszczeń udostępnionych w budynku Collegium Novum bloku B. Biblioteka utraciła ok. połowę powierzchni na III piętrze. W zamian przydzielono Bibliotece pomieszczenia magazynowe w piwnicy bloku B, ale oddalone od Instytutu W związku z powyższym ograniczono częstotliwość realizacji rewersów. Decyzja miała ujemny wpływ i powstały duże ograniczenia w korzystaniu księgozbioru przez pracowników naukowych.

W Bibliotece Wydziału Matematyki i Informatyki nadal sukcesywnie wymieniano etykiety z sygnaturami na książkach i dokonano zmian w ustawieniu księgozbioru ze względu na organizację pracy.

Biblioteka Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa wydzieliła z powierzchni bibliotecznej pomieszczenie socjalne dla pracowników. Utworzono nowy dział z literaturą anglojęzyczną.

Dwuetałowo przeprowadzono prace w Dwuwyziałowej Bibliotece Nauk Społecznych. W sierpniu 2012 r. wykonano modernizację wypożyczalni. Wyburzono ścianki działowe i dostosowano pomieszczenia do ustawienia szafek depozytowych dla studentów korzystających z czytelnicy. We wrześniu 2012 r. przeprowadzono remont generalny czytelnicy w zakresie: likwidacja zbędnych rur gazowych, wymiana posadzki, wymiana instalacji elektrycznej, malowanie ścian, położenie nowej wykładziny. Dla zabezpieczenia zbiorów zainstalowano nową bramkę magnetyczną.

W wyniku awarii zostały zalane zbiory Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji przechowywane w koszarowcu przy Al. Niepodległości 53. Ubytkowano 1 424 wol. czasopism. Kolejne prace były związane z zagospodarowaniem sali kolumnowej w Collegium Iuridicum o powierzchni 131 m z przeznaczeniem na magazyn biblioteczny. Wymieniono oświetlenie i wyposażono w regały pozyskane od Biblioteki Wydziału Chemii w Collegium Chemicum.

W wyniku zalania zbiorów w roku 2011 Biblioteka Wydziału Teologicznego prowadziła prace związane z adoptowaniem nowych pomieszczeń na magazyny. Biblioteka Instytutu Kultury Europejskiej wyposażała czytelnię w nowe rolety i nowe regały.

Biblioteka Studium Nauczania Języków Obcych wprowadziła zmiany w strukturze i dokonała podziału formalnego księgozbioru na działy językowe w związku z włączeniem zbiorów Biblioteki Alliance Francaise.

Austriacki Ośrodek Kultury uruchomił nową stronę internetową z możliwością samodzielnej modyfikacji.

XI. Podsumowanie

W roku 2012 dyskutowano nad wdrożeniem usługi zdalnego regulowania opłat typu kary za niedotrzymanie terminu zwrotu książki za pośrednictwem bankowości elektronicznej.

Przygotowano projekt skontrum zbiorów bibliotecznych w celu uporządkowania poszczególnych etapów związanych z inwentaryzacją księgozbiorów.

Systematycznie była kontynuowana dyskusja nad problemami związanymi z **polityką awansowo-płacową**. Nie zostały przeprowadzone podwyżki uposażenia zasadniczego dla pracowników zgodnie z ustaleniami, tj. dla kolejnej grupy stażowej.

Nie został rozwiązany problem przywrócenia urlopów w wymiarze 36-dni dla grupy pracowników, która nabyła prawo.

Należy podkreślić, że zespoły pracowały nadal zadaniami ujętymi w planie strategicznym Uczelni.

Podsumowując problemy w bibliotekach systemu biblioteczno-informacyjnego, to:

- wdrożenie instrukcji dotyczącej skontrum zbiorów bibliotecznych,
- opracowanie programu dotyczącego inwentaryzacji zbiorów,
- przygotowanie dokumentacji dotyczącej prenumeraty czasopism w wersji elektronicznej,
- przedyskutowanie i ustalenie zasad zakupu baz danych i finansowania,
- pozyskanie środków finansowych na kontynuowanie prac związanych z retrokonwersją księgozbiorów,
- umożliwienie pracownikom uczęszczania na kursy językowe (bezpłatnie),
- zwiększenie limitu miejsc w ramach programu ERASMUS,
- ustalenie zasad powoływania kierowników bibliotek wydziałowych,
- sukcesywna wymiana, modernizacja i uzupełnienie sprzętu komputerowego,
- kontynuowanie szkoleń uzupełniających w zakresie poszczególnych modułów związanych z wdrażaniem systemu HORIZON i warsztatów szkoleniowych,
- dbałość o właściwą politykę gromadzenia przy zachowaniu właściwego poziomu selekcji bieżącej i retrospektywnej,
- zintensyfikowanie prac nad wdrożeniem modułu gromadzenia,
- opracowanie programu mającego na celu rozwiązanie dotychczasowych problemów dot. prenumeraty czasopism polskich i zagranicznych,
- usprawnienie zarządzania serwisem komputerowym w zakresie rozwiązywania problemów natury technicznej w poszczególnych jednostkach,

- dokonanie konwersji zbiorów w programie SOWA (Biblioteka Instytutu Historii Sztuki),
- dopracowanie systemu Horizon pod względem zapisu niektórych pism i alfabetów, a przede wszystkim możliwości odczytywania (problem z katalogowaniem książek w języku wietnamskim- nie są odczytywane znaki diakrytyczne),
- utrzymanie obsady etatowej na dotychczasowym poziomie,
- uregulowanie polityki kadrowo-płacowej zgodnie z przyjętymi założeniami z dnia 05.06.2006 r.,
- kontynuowanie szkoleń z zakresu statystyki poszczególnych zadań wykonywanych w bibliotekach systemu biblioteczno-informacyjnego.

Opracowała
Mgr Danuta Czaja